

DOI: 10.31648/pl.7001

BEATA WAŁĘCIUK-DEJNEKA

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6034-5129>

e-mail: dejnekab@uph.edu.pl

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Badań Historii Kobiet w Białymstoku (2019–2021)

Ośrodek Badań Historii Kobiet w Białymstoku to przedsięwzięcie grantowe MNiSW, w ramach programu DIALOG, na lata 2019–2021 (nr 0016/DLG/2019/10). Jest on częścią powstałej w 2011 roku organizacji – Instytutu Studiów Kobięcych w Białymstoku – zrzeszającej ogólnopolskie środowisko naukowe, głównie akademickie. Pomysłodawczynią i inicjatorką oraz prezesem zarządu ISK była/jest prof. dr hab. Małgorzata Dajnowicz, kierownik Zakładu Historii Kultury, Myśli i Ruchów Społecznych Uniwersytetu w Białymstoku oraz Podlaska Wojewódzka Konserwator Zabytków.

Zespół Ośrodka tworzą specjaliści, badacze koncentrujący swoje wysiłki naukowe w dużej mierze na historii kobiet oraz dziejach prasy, w tym prasy dla kobiet. W skład zespołu wchodzi zarówno doświadczeni naukowcy z różnych uczelni, jak i młodzi pracownicy: prof. dr hab. Małgorzata Dajnowicz – kierownik projektu, Uniwersytet w Białymstoku, prof. dr hab. Jolanta Chwastyk-Kowalczyk – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, prof. dr hab. Ewa Maj – Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, dr hab. Agnieszka Szudarek, prof. uczelni – Uniwersytet Szczeciński, dr hab. Lidia Michalska-Bracha, prof. uczelni – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, dr hab. Magdalena Mikołajczyk, prof. uczelni – Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, dr Anna Szwed-Walczak – Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, dr Urszula Sokołowska – Uniwersytet Medyczny w Białymstoku oraz mgr Justyna Zajko-Czochańska – Uniwersytet w Białymstoku.

Podejmowane w ramach Ośrodka badania, skupiające się m.in.: na dziejach kobiet na tle porównawczym, wkładzie polskich dziennikarek w budowanie przestrzeni kulturalnej rodaków na emigracji, narracjach osobistych kobiet z XIX i XX wieku, prasie dla kobiet w II RP i po 1945 roku, kobiecych organizacjach społecznych do wybuchu II wojny światowej czy aktywności kobiet w strukturach politycznych do lat 90. XX wieku, prezentowane są również podczas cyklicznych

Białostockich Szkół Historii Kobiet. Szkoły te, to organizowane latem spotkania mistrzów i uczniów, profesorów, doktorów, doktorantów, z kraju i zagranicy – konferencje, debaty tematyczne, warsztaty metodyczne, dyskusje nad wynikami własnych badań naukowych w gronie ekspertów.

W ramach projektu w Ośrodku Badań Historii Kobiet zorganizowano już kilkanaście spotkań:

1. 25 października 2019 r. – I Spotkanie robocze Członków Zespołu i Współpracowników Ośrodka Badań Historii Kobiet Instytutu Studiów Kobietych, pt. *Kierunki badań historii kobiet w Polsce – stan badań i perspektywy na przykładzie wybranych zagadnień*.
2. 21–25 listopada 2019 r. – I Spotkanie Białostockiej Szkoły Historii Kobiet, pt. *Badania historii kobiet w Polsce – kierunki, perspektywy*.
3. 13 grudnia 2019 r. – II Spotkanie Członków Zespołu i Współpracowników Ośrodka Badań Historii Kobiet, pt. *Badania naukowe z zakresu dziejów kobiet XXX w. białostockiego ośrodka naukowego (tradycje, stan badań i perspektywy na przykładzie wybranych zagadnień)*.
4. 13 grudnia 2019 r. – II Spotkanie Członków Zespołu i Współpracowników Ośrodka Badań Historii Kobiet, pt.: *Badania naukowe z zakresu dziejów kobiet XXX w. białostockiego ośrodka naukowego (tradycje, stan badań i perspektywy na przykładzie wybranych zagadnień)*.
5. 7–8 luty 2020 r. – III Spotkanie Członków Zespołu i Współpracowników Ośrodka Badań Historii Kobiet, pt. *Źródła i metody badań historii kobiet*.
6. 24 lipca –2 sierpnia 2020 r. – Białostocka Letnia Szkoła Historii Kobiet pt. *Badania historii kobiet w Polsce – na przykładzie projektów badawczych indywidualnych i zespołowych*.
7. 11–14 września 2020 r. – ogólnopolska konferencja naukowa *Ruchy kobiece na ziemiach polskich w XIX i XX w. Stan badań i perspektywy (na tle porównawczym)*.
8. 23 października 2020 r. IV Spotkanie Członków Zespołu i Współpracowników Ośrodka Badań Historii Kobiet, pt. *Metodologia badań historii kobiet i jej wykorzystywanie w badaniach nauk humanistycznych (na przykładzie prasy dla kobiet)*.
9. 12 grudnia 2020 r. V Spotkanie Członków Zespołu i Współpracowników Ośrodka Badań Historii Kobiet, pt. *Osiągnięcia naukowe Ośrodka Badań Historii Kobiet 2019–2020. Stan obecny i perspektywy*.
10. 17 kwietnia 2021 r. VI Spotkanie Członków Zespołu i Współpracowników Ośrodka Badań Historii Kobiet, pt. *Dziennikarki, publicystki, kobiety piszące. Twórczynie przekazu źródłowego o dziejach kobiet*.

11. 11–13 czerwca 2021 r. – ogólnopolska konferencja naukowa pt. *Badania historii kobiet polskich na tle porównawczym. Kierunki, problematyka, perspektywy*.
12. Augustów 18–24 sierpnia 2021 r. – Białostocka Letnia Szkoła Historii Kobiet pt. *Badania historii kobiet w Polsce, cz. II*.

Warto dodać, że przedsięwzięciom naukowym towarzyszą wydarzenia artystyczne: wystawa *Podwójnie wolne. Prawa polityczne kobiet 1918* (czerwiec 2019) – ukazująca historie chrześcijańskich demokratek, feministek i rewolucjonistek, których działalność przyczyniła się do przyznania praw wyborczych Polkom w 1918 roku oraz wystawa *Pionierki. Kobiety w edukacji i nauce* (wrzesień 2020 – maj 2021) – popularyzująca osiągnięcia kobiet polskich, prekursorok w edukacji, w tym akademickiej, nowatorek w osiągnięciach naukowych, pokazująca wkład Polek w rozwój dydaktyki i nauki w Polsce i na świecie.

Ośrodek Badań Historii Kobiet upowszechnia swoje osiągnięcia i wyniki naukowe. Publikacje specjalistów wydawane są w „Czasopiśmie Naukowym Instytutu Studiów Kobięcych”, znajdującym się na liście ministerialnej. Czasopismo ma charakter interdyscyplinarny, artykuły ukazujące się w nim obejmują tematykę historyczną, prasoznawczą, literaturoznawczą, kulturoznawczą, socjologiczną, a także z zakresu nauk o polityce.

